

ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย กำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เป็นศัตรูพืชสำคัญของข้าวโพดที่พบการระบาดทั่วไปในเขตร้อนและกึ่งร้อนของทวีปอเมริกา พบการระบาดครั้งแรกในประเทศไทยช่วงปลายปี 2561 ที่จังหวัดตาก กำแพงเพชร และพิษณุโลก ปี 2562 จังหวัดตากมีพื้นที่ที่ถูกระบาดมากถึง 82.5% และพิษณุโลก 40%

การป้องกันกำจัดของเกษตรกรคือการพ่นสารเคมีที่มีจำหน่ายในพื้นที่ของตนเอง ทำให้เกิดการใช้สารเคมีกลุ่มเดียวกันซ้ำกันหลายครั้ง ส่งผลให้หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดต้านทานต่อสารเคมี การกำจัดจึงทำได้ยากขึ้น ประกอบกับเกษตรกรพ่นสารเคมีแบบวันเว้นวันหรือทุก 3 วัน ก่อนที่จะปรับเป็นการพ่น ทุก 5-7 วัน เมื่อพบว่าหนอนระบาดลดลง และข้าวโพดโตมากพอที่จะทนต่อการทำลายได้ การพ่นสารเคมีบ่อยครั้งทำให้ร่างกายของเกษตรกรต้องรับสารเคมีมากขึ้น ก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวเกษตรกร ผลผลิต สิ่งแวดล้อม

ต่อมาได้มีการนำไล่เดือนฝอยทดลองฉีดพ่นในไร่ข้าวโพด ปรากฏว่า หนอนกระทู้ลายจุดตายภายใน 6-12 ชั่วโมง นอกจากนี้ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยที่ค้นพบโดยกรมวิชาการเกษตร มีคุณสมบัติทนทานต่ออุณหภูมิได้ถึง 38 องศาเซลเซียส เหมาะสมที่จะนำมาใช้กำจัดแมลงในสภาพภูมิอากาศเขตร้อน และสามารถเพาะเลี้ยงเพิ่มปริมาณได้ง่ายในอาหารเทียมราคาถูก

กรมวิชาการเกษตร เลือกใช้เทคโนโลยีในการกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยเกษตรกรสามารถเพาะเลี้ยงได้เอง มีต้นทุนการผลิตประมาณ 100 บาทต่อไร่ หนอนกระทู้ลายจุดต้องตายภายใน 24 ชั่วโมงหลังพ่น และต้องไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม มนุษย์และสัตว์

ดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดแบบผสมผสานโดยใช้ชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ด้วยวิธีการบรรยายและสาธิตการเพาะเลี้ยงชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย พร้อมทั้งสนับสนุนชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย เพื่อแก้ปัญหาการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

การนำไปใช้ประโยชน์

1. เกษตรกรทราบวิธีการผลิตและการใช้ชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยเพื่อกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ของเกษตรกรสนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์ที่ใช้เลี้ยงไล่เดือนฝอย สำหรับเกษตรกรที่นำหัวเชื้อไล่เดือนฝอยไปเพาะขยายเอง จำนวน 10 ชุด
2. มีแปลงต้นแบบการสาธิตการฉีดพ่นชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยเพื่อกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ในพื้นที่นำร่อง 4 อำเภอของจังหวัดตาก คือ อำเภอแม่สอด พบพระ บ้านตาก และสามเงา

ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย กำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

3. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากจังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชร ตาก และอุตรดิตถ์ เรียนรู้การผลิตชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย รวมทั้งหมด 6 หน่วยงาน

4. เจ้าหน้าที่ภาคเอกชนเรียนรู้การผลิตชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย และนำชีวภัณฑ์ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยไปกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในแปลงปรับปรุงพันธุ์ข้าวโพดของภาคเอกชน เพื่อป้องกันการสูญเสียแหล่งพ่อแม่พันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย กำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย กำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

